Il-FRA tappella għal salvagwardji aktar b'saħħithom tad-drittijiet tal-bniedem fit-tfassil tal-liġijiet Ewropej

Rapport ġdid mill-Aġenzija tal-UE għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) isib li l-kunsiderazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem għadhom ta' spiss jiġu injorati fit-tfassil tal-liġijiet madwar l-UE. Minkejja l-forza vinkolanti tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE, huma biss ftit l-Istati Membri tal-UE li għandhom linji gwida biex jivvalutaw l-impatti fuq id-drittijiet tal-bniedem fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE. Saħansitra inqas jagħmlu referenza espliċita għall-Karta f'tali linji gwida. Ir-rapport jasal hekk kif l-UE tintensifika l-isforzi biex tissimplifika l-qafas regolatorju tagħha permezz ta' riformi "Omnibus" biex tagħti spinta lill-kompetittività. F'dan il-kuntest, ir-rapport jenfasizza li l-valutazzjonijiet tal-impatt fuq id-drittijiet fundamentali huma essenzjali biex jipproteġu lin-nies u jiżguraw il-konformità mal-liġi – mingħajr ma jikkompromettu l-għanijiet tas-simplifikazzjoni u l-effiċjenza.

Ir-rapport *Leġiżlazzjoni aħjar: Il-valutazzjoni tal-impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem fit-tfassil tal-liġijiet* issib li l-valutazzjonijiet tal-impatt mill-pajjiżi tal-UE rarament jindirizzaw l-ispettru sħiħ tad-drittijiet tal-bniedem. Dawn għandhom it-tendenza li jiffokaw b'mod ristrett fuq oqsma bħall-ugwaljanza, il-ġeneru jew il-protezzjoni tad-*data*. Il-proċeduri jvarjaw ħafna bejn il-pajjiżi, l-oqsma ta' politika u l-ministeri. B'riżultat ta' dan, il-liġijiet jistgħu ma jilħqux l-istandards tad-drittijiet fundamentali, u jesponu lill-gvernijiet għal riskji legali u jimponu spejjeż soċjetali usa'.

Fil-livell tal-UE, il-Kummissjoni Ewropea teħtieġ kontrolli tad-drittijiet fundamentali għall-proposti leġiżlattivi kollha. Ir-rapport jinnota li dawn il-valutazzjonijiet xi drabi jkunu superfiċjali jew neqsin għalkollox. In-nuqqas ta' għarfien espert speċjalizzat u l-involviment limitat ta' korpi indipendenti tad-drittijiet tal-bniedem ikomplu jdgħajfu l-proċess.

Il-FRA tappella lill-UE biex:

- tiżgura applikazzjoni sistematika u bir-reqqa tal-valutazzjonijiet tal-impatt fuq id-drittijiet fundamentali;
- iżżid l-aċċessibbiltà u l-inklużività tal-konsultazzjonijiet pubbliċi;
- tikkunsidra għarfien espert estern indipendenti dwar id-drittijiet tal-bniedem;
- tappoġġa t-tagħlim bejn il-pari bejn l-Istati Membri biex ikomplu jtejbu s-sistemi ta' valutazzjoni tal-impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem tagħhom.

Il-FRA tistieden lill-Istati Membri biex:

- Jiżviluppaw linji gwida koerenti u komprensivi li jużaw il-Karta b'mod espliċitu meta jilleġiżlaw fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-UE;
- jużaw il-valutazzjoni tal-impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem fil-livell tal-UE bħala punt tat-tluq u jikkomplementawha b'valutazzjoni tal-impatt nazzjonali biex jiġi indirizzat il-kuntest nazzjonali;
- jiżguraw valutazzjonijiet ta' kwalità għolja permezz ta' koordinazzjoni, konsultazzjoni u bini tal-kapaċità xierqa;
- jiżguraw li l-evalwazzjonijiet *ex post* isiru r-regola u jikkunsidraw b'mod sistematiku l-impatti fuq id-drittijiet tal-bniedem.

Ir-rapport huwa bbażat fuq riċerka estensiva bbażata biss fuq id-dokumentazzjoni, konsultazzjonijiet mal-esperti u riċerka fuq il-post imwettqa fil-Kroazja, f'Ċipru, fid-Danimarka, fil-Ġermanja, fil-Greċja, fl-Estonja, fil-Finlandja, fi Franza, fin-Netherlands, fis-Slovenja u fil-Maċedonja ta' Fuq. L-analiżi tinkorpora kontribut mill-partijiet ikkonċernati internazzjonali u mill-istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem, mill-korpi tal-ugwaljanza, mill-istituzzjonijiet tal-ombudsman, mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u mill-akkademiċi.

Il-FRA tappoġġa lil dawk li jfasslu l-liġijiet u lil dawk li jfasslu l-politika billi tipprovdi evidenza, analiżi legali u gwida dwar id-drittijiet fundamentali. L-Aġenzija tgħin biex jiġi żgurat li d-drittijiet fundamentali jiġu kkunsidrati b'mod sistematiku fit-tfassil tal-liġijiet madwar l-UE, filwaqt li tippromwovi leġiżlazzjoni aktar trasparenti, inklużiva u konformi mad-drittijiet.

Din l-istqarrija għall-istampa ġiet tradotta miċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea iżda ma sarx qari tal-provi mill-esperti tal-FRA.